

Nr 40.

Av herr **Borg**, om dyrtidstillägg å pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring samt ökning därav.

Man vågar väl påstå, att det är statens ofrånkomliga skyldighet att lätta dyrtidens tryckande bördor så långt det är görligt. Icke endast stats-tjänare, utan även andra samhällsgrupper äga rätt påkalla statens uppmärksamhet i sitt betryck. Bland de allra fattigaste i samhället, som lida nöd, befinna sig de åldringar och invalider, som erhållit understöd eller pension enligt folkpensioneringslagen.

Visserligen har deras ekonomiska ställning förändrats fr. o. m. första januari 1921 genom riksdagens beslut 1920, som innebär, att samtliga de personer, som på grund av bestämmelserna i § 3 i lagen den 8 Juni 1915 redan beviljas eller skulle komma att beviljas pensionstillägg eller understöd med reducerade belopp få dessa utfyllda till normalbelopp — för man högst 150 kronor och för kvinna högst 140 kronor per år. Men genom penningevärdets fall är deras ställning trots allt icke bättre, utan snarare sämre än vid tiden för pensionslagens tillkomst. Ty 75 kronor voro mera värda då än 150 kronor för närvarande.

Ju mera man kommer i beröring med dessa pensionstagare och tränger in i deras förhållanden, blir man på det klara med, att dessa leva under mycket stora svårigheter. Många av dem som ingen annan inkomst ha, svälta fram sin dag i en kall och mörk koja ute på landsbygden, eller i ett mörkt kyffe i städernas gränder. Detta kan icke vara värdigt ett samhälle som vårt. Många av dem ha inga anhöriga, inga vänner att lita sig till. Deras tillvaro är bitter och nöden är stor.

När nu statsmakterna beslutat upphöja samtliga pensionstillägg till normalbelopp, och detta icke i någon mån ställer dessa pensionstagare i någon bättre ekonomisk ställning — utan snarare sämre — än då pensions-

lagen första gången antogs, vore det önskvärt och på sin plats, att samma statsmakt lämnade dyrtidstillägg till desamma.

Man framhåller att denna uppgift icke bör vila på staten, utan på kommunerna att lämna dyrtidstillägg såsom utfyllnad till vad som erfordras för deras försörjning. En undersökning torde giva vid handen, att kommunerna i allmänhet icke äro benägna att tillmötesgå detta oavvisliga krav på ytterligare försörjningshjälp. Och få äro de kommuner som lämna pensionstillskott. Vad fattigvårdshjälp beträffar, blir den också i flesta fall ganska ringa.

I fullt medvetande om att andra betydelsefulla och stora krav ställas på statskassan, vågar jag ändå föreslå, att riksdagen beslutar lämna alla dem, som erhållit eller erhålla understöd eller pension eller till ökning därav, ett dyrtidstillägg därå med femtio procent för år 1921.

Som det icke är mig möjligt att framlägga exakt beräkning över den kostnad, som ett bifall till motionen föranleder, hemställer jag att vederbörande utskott måtte remittera motionen till pensionsstyrelsen för yttrande.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta bevilja alla dem, som förvärvat eller under innevarande år förvärva rätt enligt lagen om allmän pensionsförsäkring till pensionstillägg eller understöd eller till ökning därav, ett dyrtidstillägg därå för år 1921 med femtio procent,

att till täckande av kostnaden härför bevilja på tilläggsstat till riksstaten för år 1921 ett förslagsanslag på 16,000,000: — kronor.

Stockholm den 19 januari 1921.

K. A. Borg.
